[2020] 7 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 546

ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਖਾਨ

ਬਨਾਮ

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ

(2020 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 580)

10 ਸਤੰਬਰ, 2020

[ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈਡੀ ਅਤੇ

ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 – ਐੱਸਐੱਸ.20(ਬੀ)(ii)(ਬੀ), 20(ਬੀ)(ii)(ਸੀ), 42, 50, 55 – ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਰੋਈ ਧਾਰਾਵਾਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ - ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਯੂ/ਐੱਸ.20(ਬੀ)(ii)(ਬੀ) - ਫੜਿਆ ਗਿਆ: ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ - ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਯੂ/ਐੱਸਐੱਸ.42, 55 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਨਮੂਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਫਐਸਐਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਵਾਹਨ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਵਸਤੂਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ - ਇਸਤਗਾਸਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ - ਸਬੂਤ - ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973 – ਐੱਸ.313.

ਸਬੂਤ - ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਪੁਲਿਸ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ - ਉਸਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ - ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ - ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਰਟ

ਹੈਲਡ: 1.1 ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਗਵਾਹਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ3, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ4, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ5, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ7 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ8 ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹ ਜੋ ਕਿ ਪੰਚਨਾਮਾ ਗਵਾਹ ਸਨ, ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਦੋਸ਼ੀ ਧਾਰਾ 313, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿਚ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। [ਪੈਰਾ 8.2][554-ਸੀ- ਡੀ]

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2020) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 563 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

1.2 ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਤੇ 55 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 9, 9.1][555-ਈ-ਐੱਫ]

1.3 ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਾਹਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਵਾਹਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਕੁਝ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਅਤੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ। ਸਿਰਫ਼ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਹਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 11][556-ਈ-ਐੱਫ]

ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2018) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 627 : [2018] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1006; ਪੀ.ਪੀ. ਫਾਤਿਮਾ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ (2003) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 726; ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2015) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 554 : [2015] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 969; ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ (2018) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 808 : [2018] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 656; ਮੁਕੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ (ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਐਸਐਲਪੀ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 39528/2018 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮਿਤੀ 31.08.2020 ਦਾ ਫੈਸਲਾ - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2018] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1006	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 5**
(2003) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 726	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 7.3**
[2015] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 969	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 7.3**
[2018] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 656	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 7.3**
(2020) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 563	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 8.2**

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2020 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 580।

2012 ਦੇ ਸੀਆਰਏ ਨੰਬਰ 881 ਵਿੱਚ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 01.10.2018 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਾਚੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਰਾਜ ਕਿਸ਼ੋਰ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼ਕੀਲ ਅਹਿਮਦ, ਅਨੁਪਮ ਭਾਟੀ, ਨਕੁਲ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਲਵਿਕਾ ਰਾਘਵਨ, ਸੁਮੀਰ ਸੋਢੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਿਮਰਨ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਐਮ.ਆਰ.ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
2. 01.10.2018 ਨੂੰ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ: 881/2012 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ - ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(ਬੀ)(ii)(ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ.1
3. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ - ਪੁਖਰਾਜ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (ਬੀ) (ii) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ 20 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹਰੇਕ ਵਰਜਿਤ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ - ਗਾਂਜਾ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਕਿਲੋ ਗਾਂਜਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਕਿਸੇ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਵੱਲੋਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਬੋਰੀ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਕਿਲੋ ਗਾਂਜੇ ਦੀ ਬੋਰੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਜ਼ਬਤ ਦਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਰਾਮਦ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਸੁੰਘਣ, ਸਾੜਨ ਅਤੇ ਚੱਖਣ 'ਤੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਇਹ ਗਾਂਜਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਗਾਂਜਾ ਕਰੀਬ 20 ਕਿਲੋ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 100 ਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੋ ਪੈਕਟਾਂ ਦਾ ਸੈਂਪਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਜ਼ਨ ਦਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਮੂਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਨਮੂਨਿਆਂ 'ਤੇ 'ਬੀ1' ਅਤੇ 'ਬੀ2' ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ 'ਬੀ' ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਹ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਜੇ.ਕੇ. ਸੇਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ 4) ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੇਹਤੀ ਨਾਲਸੀ ਅਤੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਗਲੀ ਸਾਰੀ ਜਾਂਚ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ - ਪੀ.ਡਬਲਿਊ5 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ. ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਬਣੇ ਪੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਚ ਲਈ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਪਦਾਰਥ ਗਾਂਜਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ - ਪੁਖਰਾਜ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (ਬੀ) (ਆਈ) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(ਬੀ)(ii)(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ। ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਬੂਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 - ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਖਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਖਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ;

3.1. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਅੱਠ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ1- ਭੋਲੂ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ6- ਕਨ੍ਹਈਆ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹ ਹਨ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ3 - ਸੁਦੀਪ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਿਸ਼ਰਾ ਉਹ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਨਮੂਨੇ ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ ਲਈ ਲਏ ਸਨ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ4 ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਪੀ.ਡਬਲਿਊ5 - ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੇ ਜੇ.ਕੇ. ਦੁਆਰਾ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਸੇਨ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ4. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ

ਸਬੂਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਬਤੀ ਮੀਮੋ, ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ. ਰਿਪੋਰਟ, ਆਦਿ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਬੂਤ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 313, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੇਸ - ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

4. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (ਬੀ) (ii) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। 25,000/- ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ।

5. ਵਿਦਵਤਾ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਜੇ.ਕੇ. ਸੇਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ 4), ਜਿਸਨੇ ਲੇਖ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਇੱਕੋ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (2018) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 627 ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਦੋਸ਼ੀ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਕਈ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

   5.1. ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਜੇ.ਕੇ. ਸੇਨ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ4) ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.5 - ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਮੋਹਨ ਲਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। . ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ.

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ - ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ:

   6.1. ਕਿ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

   6.2. ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ;

6.3.ਕਿ ਪੰਚਨਾਮਾ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਂਜੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਤੋਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਵੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਹੈ;

6.4.ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੱਠ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

6.5.ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨੰਬਰ ਇੱਕੋ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਚ. ਪੀ/10 ਇਸਦੀ ਸੰਖਿਆ 8499 ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਸ. ਪੀ/16 ਅਤੇ ਪੀ/37 ਇਸ ਦਾ ਨੰਬਰ 4489 ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਮੂਨੇ 'ਬੀ1' ਅਤੇ 'ਬੀ2' ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀ/33 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 'ਏ1' ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ ਨਮੂਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਲਖਾਨਾ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ;

6.6. ਕਿ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਨਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ;

6.7.ਕਿ ਮੋਹਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ7 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਲਖਾਨੇ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰ ਦੀ ਕੋਈ ਐਂਟਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ;

6.8.ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਮੋਹਰ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਨਮੂਨਾ ਐਫਐਸਐਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;

6.9. ਕਿ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ4 ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

6.10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ;

6.11. ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(ਬੀ)(ii)(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨਰਮ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਚੁੱਕੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

7. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਰਾਜ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(ਬੀ)(ii)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ;

7.1. ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਨੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 42, 50 ਅਤੇ 55 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ3, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ4, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ5, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ7 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ8 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

7.2. ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ (ਪੰਚਨਾਮਾ ਗਵਾਹ) ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਗਵਾਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ3, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ4, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ5, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ7 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ8 ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜ਼ਬਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ;

7.3. ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪੀ.ਪੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਾਤਿਮਾ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ, (2003) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 726; ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (2015) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 554; ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, (2018) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 808;

7.4. ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਇੱਕ ਹੀ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਸ਼ੀਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.5 ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਕੇ. ਸੇਨ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ4 ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੁਕੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ (ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਬ੍ਰਾਂਚ) (ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਡਾਇਰੀ ਨੰ. 39528/2018, 31.08.2020 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ, ਮੋਹਨ ਲਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ;

7.5. ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਖੋਜ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ4 (ਜੇਕੇ ਸੇਨ) ਦੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ3 (ਸੁਦੀਪ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਿਸ਼ਰਾ), ਪੀ.ਡਬਲਿਊ5 (ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ), ਪੀ.ਡਬਲਿਊ7 (ਨਗੇਂਦਰ ਸਿੰਘ), ਪੀ.ਡਬਲਿਊ8 (ਈਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ) ਦੇ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਵਰਮਾ) ਨੂੰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਸਿਰਫ਼ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ4 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

7.6. ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨਾ 'ਏ 1' ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਰਿਕਵਰੀ - ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਖਾਨ 'ਬੀ1' ਅਤੇ 'ਬੀ2' ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉੱਥੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਮੂਨੇ ਐਫਐਸਐਲ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਖਾਨ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦਗੀ 'ਬੀ1' ਅਤੇ 'ਬੀ2' ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਖਾਨ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ 'ਬੀ1' ਅਤੇ 'ਬੀ2' ਸਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨਮੂਨੇ ਸਨ। ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ;

7.7. ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ (ਵਾਹਨ) ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਸਮੇਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਪਰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ;

7.8. ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

8. ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

8.1. ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

8.2. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਗਵਾਹਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ3, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ4, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ5, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ7 ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ8. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹ ਜੋ ਕਿ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੇ ਗਵਾਹ ਸਨ, ਵੈਰੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 313, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਕੈਟੇਨਾ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, [ਦੇਖੋ ਪਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ)]।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (2020) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 563 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੈਰਾ 15 ਅਤੇ 16, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ:

“15. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2011) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 521 ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ

ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰੁਤਬੇ ਦੇ ਕਾਰਨ.

16. ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ) ਬਨਾਮ ਸੁਨੀਲ, (2011) 1 ਐਸਸੀਸੀ 652 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 655)

"ਇਹ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਨਾ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। "

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਪੁਲਿਸ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਗਵਾਹ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ8 (ਈਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਰਮਾ) ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ 42 ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

9.1. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ3 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ7 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

9.2. ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੈਂਪਲਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਕੇ ਸੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ. ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਖਾਨ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦਗੀ 'ਬੀ1' ਅਤੇ 'ਬੀ2' ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਖ਼ਾਨ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ 'ਬੀ1' ਅਤੇ 'ਬੀ2' ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 'ਏ1' ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਤੋਂ ਜੋ ਨਮੂਨੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਕੇ ਸੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ. ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰੇ 25 ਅਤੇ 26 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ।

10. ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ4 - ਜੇ.ਕੇ. ਸੇਨ ਜਿਸ ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਖੁਦ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੋਹਨ ਲਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਮਾਮਲਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੋਹਨ ਲਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੇਸ਼ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਕੇ. ਸੇਨ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.4, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.5 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਵੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਨ।

11. ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ (ਵਾਹਨ) ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚੋਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਸਮੇਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਾਹਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਵਾਹਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਵਾਹਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਰਾਮਦ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਥਾਨ.

12. ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਰਮ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਹੈ ਜੋ 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਕੈਦ

ਨਰਮ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖੁਦ ਨਰਮ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਹੈ।

13. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਇਹ ਪੱਕਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(ਬੀ)(ii)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(ਬੀ)(ii)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਅਸਫ਼ਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਦੀ **ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ**

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Pallav

PALLAV THAKUR ADVOCATE